

Ómoralskt at ríka søkja jólahjálp

Vánaligur moralur og vantandi innlit í, hvat tað vil siga at vera fátøk, fær sjálvt familjur, sum eru væl fyri, at søkja um jólahjálp.

Tað heldur Heidi Boye, eksternur lektari við Copenhagen Business School við Berlingske Tidende.

Blaðið hevur fyrr í vikuni skrivað um, at sjálvt fólk, sum hava arbeiði og nóg mikið at liva av royna at fáa part í jólahjálpin. Tað hava vælgerandi felagsskapir upplýst.

Dømi hava verið um familjur við høgari inntøku, sum hava søkt, og í onkrum føri søkti ein familja um jólahjálpt, tí tey høvdu brúkt ov nógv pening á eini uttanlandsferð.

– Vit hava høgt skattatrýst í Danmark, og nógv halda, at tá ið tey gjalda so nógv í skatti, hava tey rætt til at fáa nakað afturfyri. Tey halda, at samfelagið er til fyri tey og ikki umvent, sigur Heidi Boye.

Heidi Boye heldur tað hava týðning, at tey veruliga fátøku ikki eru so sjónlig, og tí er torført hjá øðrum at seta seg inn í, hvussu vánaligt onnur kunnu hava tað.

Tað er tó ikki lætt hjá teimum vælbjargaðu at fáa jólahjálp í Danmark. Bæði Frelsunarherurin, Mødrehjælpen og Dansk Folkehjælp hava fingið sær góðar eftirlandskipanir, sum skulu tryggja, at bara tey fátækastu fáa hjálp.

Samgongan stuðlar teimum skeivu

STUÐUL Meginfelagið hjá føroyskum studentum, mælir Løgtinginum staðiliga frá at samtykkja uppskotið hjá samgonguni um at hækka botnfrádráttin til lesandi, so at tey nú kunnu forvinna 20.000 krónur skattafrítt. Sum stóðan er nú kunnu tey forvinna 10.000 krónur.

Áki Bertholdsen

Fríggjadagin skal Løgtingið agreeiða málið endaliga, men Meginfelagið hjá føroyskum studentum, MFS, heldur, at lógaruppskotið leggur dent á skeivan málból.

– Í staðin fyri bert at stuðla 150 lesandi, eigur Løgtingið at gera umstøðurnar hjá lesandi sum heild, betri, sigur MFS.

– Ella um ikki annað so fleirtalið av lesandi, verður lagt afturat.

Felagið staðfestir, at sjálvsagt skal tað altíð loysa seg at arbeiða.

– Tað kann tó tykjast løgið, at í staðin fyri at betra umstøðurnar hjá teimum 3.000 lesandi í Føroyum, bæði á miðnámi og undir hægri útbúgving, velur løgtingið at hækka botnfrádráttin úr 10.000 krónum, upp í 20.000 krónur, sum bert gagnar 150 lesandi.

– Fyri at forvinna 10.000 krónur um mánaðin, skal ein lesandi arbeiða góðar 20 tímar um vikuna fyri vanliga tímaløn.

– Skal ein lesandi forvinna 20.000 krónur skal arbeiðast meira enn fulla arbeiðstíð.

– Og hvussu verður so við lestrinum?

– Tað tænið ongum, at les-

andi fáa vánalig prógv ella enn verri gevast við lestrinum.

Gongur út yvir lesnaðin

MFS sigur, at í lýtuni ber til at fáa eitt ár meira í ÚS, enn

bachelor við master tekur, og væntandi verður hetta eyka árið meira nýtt, tess meira lesandi arbeiða, meðan tey lesa.

– Lógarbroytingin fer so stutt yvir eitt longri tíðarskeið at føra við sær eina

hækking av útreiðslunum hjá landskassanum til ÚS.

MFS visir samstundis á, at arbeiði eigur ikki at darva lestrinum.

– Lesandi eru fyrst og fremst lesandi. Lestur er eitt fulltíðarstarv, og eyka arbeiði

Meginfelagið hjá føroyskum studentum heldur ikki, at rætti mátin at skapa betri umstøður fyri tey lesandi er at hækka upphæddina, sum kann forvinnast skattafrítt

Savnsmynd

eigur ikki at vera fyrsta raðfesting, sigur felagið.

MFS fegnast um, at umstøðurnar betrast hjá teimum, sum arbeiða nógv.

Men felagið harmast um, at ÚS ikki samstundis verður hækkað - ella um ikki annað pristalsviðgjørt.

– Ætlaða broytingin fer einans at tæna fáum av teimum 3.000 lesandi í Føroyum. – Samstundis tænið hon bert teimum, sum megna at hava eitt tíðarkrevjandi starv aftur at lestrinum.

– MFS óttast fyri, at hetta fer at fáa beinleiðis fylgjur fyri góðskuna á próvnunum og longdina av lestrartíðini hjá teimum lesandi.

Føroyingar stóra ogn

Nettoognin hjá hvørjum einstøkum føroyingi verður í dag mett til at vera 46.000 kr. í útlenskum gjaldoyra. Av norðurlondum er tað bert Noreg sum hevur størri nettoogn í mun til BTÚ enn føroyingar.

Tað visur ein uppgerð hjá Hagstovu Føroya.

Føroyska nettoognin í útlenskum gjaldoyra var knapt 1,7 milliardir í 2010 og mett verður at við ársenda 2011 er hon vaksin til 2,2 milliardir. Frá 2009 til 2010 minkaði skuldin við 614 milliónum meðan ognin vaks við 881 milliónum.

Nettoskuldin hjá tí almenna er vaksin til 672 milliónir, meðan hon hjá vinnufyrirkøsum er minkað til 1,1 milliard í 2010. Nettognin hjá figgjargeiranum er knapt 3,1 milliard í 2010, meðan hon hjá húsarhaldum er 416 milliónir.

Tann ógvusliga minkingin í nettogn hjá húsarhaldum stavar frá minni avkasti av partabrøvum og umlegging av sethúsaskuld frá føroyskari figging til útlenska realkreditfigging.

